

Sterke toename van aantal vacatures in thuiszorg

Vacaturepijn

Het aantal vacatures voor thuishulp is in de jaren 1998–2001 gestegen van circa 400 naar ongeveer 1300. Het aantal vacatures voor thuishulp is hiermee in drie jaar tijd meer dan verdrievoudigd.

De toename van het aantal vacatures voor thuishulp is zeer fors. In de periode 1998–2001 nam het totale aantal vacatures met dertig procent toe. Onder thuishulp wordt hier overigens een scala van beroepen verstaan, zoals alfhulp en gezins- en bejaardenverzorgende in de thuiszorg.

Eind maart 2002 waren er 24 duizend vacatures in de zorg, waarvan 8,4 duizend in de overige welzijnszorg. De gehele arbeidsmarkt telde toen 178 duizend openstaande vacatures.

Zetten we de ontwikkeling van het aantal vacatures in de zorg en de overige welzijnszorg af tegen die van het totale aantal vacatures, dan ontstaat het volgende beeld. Het totale aantal vacatures is van 1994 tot eind 2000, afgezien van seizoensdalingen, voortdurend toegenomen. Begin 2001 stokte de groei en vanaf het derde kwartaal van 2001 zette een daling in, waarvan het einde nog niet lijkt bereikt.

De groei van het aantal vacatures in de zorgsector bleef lange tijd achter bij die in de gehele markt. In de periode dat de algemene vacaturegroei ten einde liep, nam het aantal vacatures in de zorg echter sterk toe. Ook de meest recente gegevens (eind maart 2002) geven nog een toename van het aantal zorgvacatures te zien.

Hand van het bed

Het absolute aantal vacatures is geen rechtstreekse maat voor de spanning op de arbeidsmarkt. Om deze te bepalen kan het best worden gekeken naar het aantal vacatures per duizend banen. Aldus gedefinieerd is de spanning op de totale arbeidsmarkt over de periode 1994–2000 stevig toegenomen, om na 2000 licht te dalen. In de totale zorgsector lag de spanning aan-

vankelijk een stuk lager dan op de totale arbeidsmarkt. Dit gold overigens ook nog op het moment dat personeelstekorten in de zorg uitgroeiden tot maatschappelijk thema. Waarschijnlijk heeft dit te maken met wat we 'vacaturepijn' kunnen noemen: een vacature in de zorg kan een hand te weinig aan het bed betekenen, terwijl een vacature bij een commerciële instantie vaak minder dramatische gevolgen heeft en soms opgevangen kan worden door het niet aannemen van opdrachten.

Vanaf het begin van 2001 nam de spanning op de totale arbeidsmarkt af. In de zorgsector nam de spanning echter nog verder toe om vanaf eind 2001 te stabiliseren. Op dit moment is de vacaturegraad in de zorg gelijk aan de gemiddelde vacaturegraad: op de duizend banen staan 24 vacatures open.

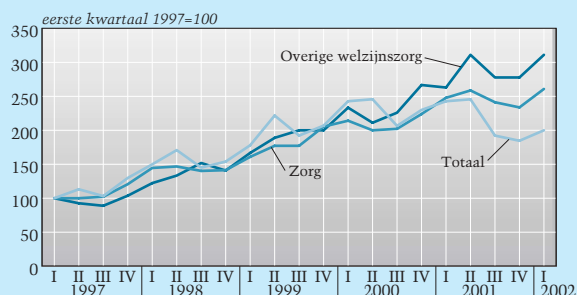
Personeelstekorten

De sterke groei van het aantal vacatures in de periode 1994–2000 hangt uiteraard samen met de hoogconjunctuur. De zorg is minder afhankelijk van de conjunctuur en de groei van het aantal zorgvacatures heeft dan ook een specifiek patroon. Tot twee jaar geleden ging het bij zorgvacatures voornamelijk om vervangingen. Vanaf 2000 zijn daar door politieke ingrepen steeds meer uitbreidingsvacatures bijgekomen. Aangezien het in de zorg vaak gaat om beroepen waarvoor een specifieke opleiding is vereist, kon de arbeidsmarkt niet gelijk aan de vraag voldoen. Dit alles verklaart waarom de groei van het aantal vacatures in de zorg de laatste jaren boven die in de gehele arbeidsmarkt uitstijgt.

Hans Langenberg

Vacatures

openstaand naar sector

per 1 000 banen

